

Maagbescherming bij verstrekking lage dosering acetylsalicylzuurderivaat

versie: mrt 2024

Risico Analyse:

Item	Aanwezig?	Punten
Verstrekking van acetylsalicylzuur of carbasalaatcalcium in lage dosering (doseringen van 100 mg of minder, bij hogere doseringen ZP-1)	☐	2,0
Leeftijd 80 jaar of ouder	☐	1,0
Leeftijd tussen de 70 en 80 jaar	☐	0,5
Leeftijd 60 jaar en ouder <u>en</u> ulcuslijden (peptische ulcus of -complicatie in de voorgeschiedenis)*	☐	1,0
Gebruik van antithrombotica:		
- cumarinederivaat	☐	0,5
- DOAC (dabigatran, rivaroxaban apixaban of edoxaban)	☐	0,5
- clopidogrel**; prasugrel, ticagrelor of cangrelor	☐	0,5
- heparines, alleen bij therapeutisch gebruik (zie voor afkappunten tabel 3 op pag. 2)	☐	0,5
Gebruik van:		
- hoog gedoseerd NSAID (zie tabel 1)	☐	0,5
- Coxib	☐	0,5
- systemisch werkende (gluco)corticosteroiden (zie tabel 2)	☐	0,5
- SSRI, venlafaxine, duloxetine of trazodon	☐	0,5
- spironolacton	☐	0,5
Totaal score	=	

Volgens de NHG richtlijn is maagprotectie gewenst bij een totaalscore van 3,0 of hoger en indien de leeftijd 70 jaar of ouder is (of vanaf 60 met ulcuslijden).
In andere gevallen (leeftijd < 70) is maagbescherming te overwegen maar valt dit buiten de NHG richtlijn.

Conclusie (aanvinken):

- Geen maagbescherming nodig
- Overweeg maagbescherming
- Maagbescherming nodig volgens protocol
PPI (omeprazol** 20 mg of pantoprazol 20 mg) toegevoegd door apothek of reeds aanwezig
- Maagbescherming nodig volgens protocol
Patiënt wenst geen maagbescherming (melding aan arts)

* In de MFB's wordt dit niet meegenomen omdat dit in de meeste systemen alleen handmatig is te controleren. Dit wordt echter wel meegenomen in de risicobepaling van de NHG.

** Bij het gebruik van clopidogrel wordt omeprazol ontraden; geef in dat geval een ander ppi zoals pantoprazol 20 mg.

Bronvermelding: HARM Onderzoek/ CBO richtlijn NSAID gebruik en Preventie van Maagschade (anoniem 2003a), NHG behandelrichtlijn preventie van maagcomplicaties door geneesmiddelgebruik en Landelijke Set MFB's, 17 maagbescherming bij salicylaat- en/of coxib gebruik.

Tabel 1, Hoge dosering NSAID?*Doseringen hoger dan de hier vermelde DDD zijn een risico*

NSAID	Totaal aantal mg per dag:	
	oraal (mg)	rectaal (mg)
Aceclofenac	200	
Dexibuprofen	800	
Dexketoprofen	75	
Diclofenac	100	100
Diflunisal	750	
Fenylbutazon	300	
Ibuprofen	1200	1200
Indometacine	100	100
Ketoprofen	150	
Meloxicam	15	
Nabumeton	1000	
Naproxen	500	500
Piroxicam	20	
Tiaprofeenzuur	600	
Acetylsalicylzuur	3000	
Carbasalaatcalcium	3600	
Propyfenazon	3000	3000

Tabel 2, Systemisch werkend corticosteroid in actuele medicatie?

Betamethason	Dexamethason	Prednison
Budesonide	Hydrocortison	Prednisolon
Cortison	Methylprednisolon	Triamcinolon

Tabel 3. Heparines: afkappunt therapeutische dosering (volwassenen)

dalteparine >5000 IE/dag
enoxaparine >6000 IE/dag
tinzaparine >4500 IE/dag
nadroparine >5700 IE/dag
danaparoide >1500 AXa-E/dag
fondaparinux >2.5 mg/dag
heparine GPK HEPARINE INJVLST 5.000IE/ml